

dr. modroslovja in bogoslovja, kanonik in mestni župnik pri Sv. Antonu v Trstu. Na svojo lastno prošnjo prišel je bil leta 1792. kot župnik v Slavino, kjer je skončal tudi tek svojega življenja. Drugi rojak, ki je v Slavini umrl l. 1852. (27. marcija), bil je č. g. Martin Jerala, ondotni farni upravitelj, ki bi bil brž ko ne postal ondi tudi župnik. A smrtna kosa požela ga je v najkrepkejši dobi njegovih let. Zadnji rojak, v. č. g. Janez Globočnik, umrl je kot župnik v Slavini l. 1877. (18. dec.)

Sveta dolžnost veže me, tega blagega g. rojaka še s posebno hvaležnostjo omeniti, in prav veseli me, da se mi v to na tem mestu ponudi ugodna prilika. Nekoliko let pred njegovo smrtjo nameraval je blagi pokojnik, — tako mi je sam pravil o neki priliki, — za svoj rojstni kraj utemeljiti neko ustanovo, iz katere bi bili zajemali njegovi rojaki vsako leto o najpotrebnejšem času obilico duševnih dobrot in blagostij. Ni tu mesto za to, in prežalen je uzrok, da bi ga javno navedel, nad čim se je bil razbil velikodušni namen blagega pokojnika. (Saj je oba dotičnika že zagrebla grobarjeva lopata.) Pri tem pa dobrosrčnega pokojnika ni zamogel nihče opovirati, da je zapustil za siromake svojega rojstnega kraja glavnico 1800 gld., iz katere obrestij bodo dobivali vsako leto podporo, ko odmrja oseba, ki vživa do svoje smrti dotične obresti kot nekako vpokojnino. Ker je v Slavini že zdavni in častni običaj, da zapusti vsak farni predstojnik v župnijski dvorani v stalni spomin svojo podobo (portrait), bi bil tedaj lahko vse tri omenjene rojake vidil v podobljene, ko bi mi bil dopuščal čas, da bi bil popotoval tu mimo po dnevi, in bi se bil pomuditi zamogel. A urni hlapec drvil je silno hitro naprej, da sem le iz daljave zamogel poslati rajnim rojakom srčno željo: naj počivajo v sladkem miru!

Le gredé mi je bila Slavina spred oči.

Naslednja postaja Prestranek (po nemški Prestranegg!) mi je bila vir nove skušnjave, naj bi tudi tu pasel svojo radovednost, ko bi bilo moč, in — se vé — tudi čas. Kaj pa tu? V bližavi nahaja se sloveča cesarska kobilarna (Gestütt), katerej domačini navadno „Štit“ pravijo. Sam bi o tem ne vedel mnogo povedati, po podatkih pa, katere sem na prošnjo in vprašanje od dobrega prijatelja prejel, naj navedem naslednje: Kobilarna je od postaje na pr. dva km proti zahodu oddaljena. Svet je kot na Pivki sploh, valovit; tu grič, tam raván. Cesarsko posestvo obsega 182.64 ha s hlevoma na „Bilah“ $\frac{1}{2}$ ure proti vzhodu, in s hlevom v „Škulah“ v Hrenovški fari, od „Štita“ $\frac{3}{4}$ ure proti severu. Vseh hlevov je šest in odrejajo v njih od 300 do 350 mladih konj na leto. Najmlajša, — dojna žrebeta od kobil po $\frac{1}{2}$ leta stara, so v enem hlevu. V drugem so stara po 1 leto in tako gre po starosti naprej. Ko so stari blizu 4, ali ravno 4 leta, odvedó jih na Dunaj na cesarski dvor, ker posestvo in odrejališče je prav privatna cesarska last, ne pa državno ali erarično.

Mlade konje o poletji le zunaj na prostem pasejo (gotovo za to, da se bolj vtrdijo), po zimi so v hlevih.

Razun o času krmenja so eno- in dveletni zmirom spuščeni, to je neprivezani. Bolj odraščeni so po hlevih, privezani, in ima vsak nad jasli zapisano svoje ime. V kobilarni poslujoče osebe ni vojaško, ampak civilno. Načelnik mu je kontrolor; poleg njega deluje kovač-zdravnik (Kurschmied). Hlapcev, kateri so večidel oženjeni in stanujejo okoli grada v posameznih hišicah, je okoli 20. Vsak dobi po 30letnem službovanji pokojnino. Ob dnevih cesarskih slavnostij je vse osebe uniformirano. — Naj o tej priliki omenjam tudi še cesarske kobilarne v Lipici na Primorskem, ker ste si z prestransko v zvezi. Od tod (iz Prestraneka) do Sežane so 4 žel. postaje, od tam pa $\frac{3}{4}$ ure (peš hoje) v Lipico. Lipica odreja žrebce in kobile, Prestranek pa mlade konje. (Kraško podnebje mora tedaj konjereji biti posebno ugodno.) V Lipici biva glavni načelnik (Gestütsmeister), kateri prihaja vsaki teden nadzorovat v Prestranek, ki je nekaka podružnica kobilarne v Lipici.

Po tej kratki pomudbi odrinimo dalje!

(Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Shod nemških in avstrijskih antropologov bil je minoli teden v Inomostu. Predsedoval mu je znani berlinski učenjak Virchov.

Belgijski časnikar. V Bruselji je umrl znani belgijski literarni in dramatični kritik, Fré'dé'ric. Delal je pri raznih listih in je njegovo ime bilo znano ne le v Belgiji, temveč tudi na Francoskem. Bil je tudi član akademije znanosti. Imel je še le štirideset let.

Brati in pisatine znajo izmej tisoč vojaških novincev v Švediji 4, v Švici 5, v Nemčiji 12, v Holandiji 18, v Franciji 123, v Angliji 127, v Belgiji 154, v Avstriji 388, v Italiji 480, v Španiji 700 in v Rusiji 738 odstotkov

Zdravniška šola na Kitajskem. Zadnje dni se je na Kitajskem otvorila prva zdravniška šola po evropskem vzorcu. Sprva se na njej poučuje v angleščini, ker so skoro vsi profesorji Angleži.

Novice.

— **Odkritje Cigaletovega spomenika.** Kako Slovenci vedo slaviti zaslužne svoje može pokazali so zopet dne 26. m. m. Prezaslužnemu slov. pisatelju in pravniku Mateju Cigaletu odkrili so v Črnem vrhu spomenik odnosno spominsko ploščo v njega rojstni hiši v Lomeh. Prijazni Črni vrh odel se je ta dan v praznično obleko; gostom v pozdrav postavljenih je bilo več slavalokov in raz hiš so vihrale zastave. Pri slavnosti je zastopal društvo „Pravnik“ načelnik g. dr. Andr. Ferjančič in odbornika gg. dr. Babnik in dr. Majaron; „Matico Slovensko“ predsednik g. prof. Fr. Levec in tajnik gosp. E. Lah; družbo sv. Mohorja gg. prof. dr. Sket in prof. Apih iz Celovca; slov. pisateljsko društvo v Ljubljani gospod Funtek; slovenski klub na Dunaji g. dr. Murko. Izmej družtev sta se posebno mnogoštevilno vdeležila „Čitatnica“ in „delavsko bralno društvo“ iz Idrije. Sicer je došlo še mnogo posameznih čestilcev Cigaletov iz raznih krajev. Naroda iz okolice je bilo nebrojno zbranega ta dan v Črnem vrhu. Došle goste je slavnostni odbor z gasilnim društvom in občinskim